

Херојски подвиг наших ватрогасаца

страна 3

Дејан се лавовски бори за сина Луку (13)
који има мишићну дистрофију

**„Иди, али ја не дам
сина у дом!”**

страна 2

Савешти возачима

**Како да будете безбедни
у саобраћају? /2**

страна 4

Пишу стручњаци ПССС Младеновац

**Инвазивни штетни организми
у биљној производњи**

Министарство пољопривреде
поштрува контроле:

**Подстицаји само онима
који обрађују земљу**

страна 5

Мој ChatGPT-5 и ја /12

Ко поштрува иштрањања? /2

страна 6

СПОРТ: Фудбал: Београдска зона

**ОФК Младеновац поражен
од водеће Бежаније - 1:3**

Прва београдска лига, група Ц
**Јањилци поражени од Рада,
а Рајковчани од Дунавца**

Општинска фудбалска лига
**Кораћичани и Кршљани
победили и водећи су на табели**

Одбојка: Прва лига Србије

**ОК Младеновац победио
првопласирану Рибницу 3:2**

страна 8

Дејан се лавовски бори за сина Луку (13) који има мишићну дистрофију!

„Иди, али ја не дам сина у дом!”

Мали Лука Николов (13) има мишићну дистрофију, праћену атрофијом мишића, епилепсијом и другим проблемима. Стање је, нажалост, неизлечиво, па је „прикован” за кревет и потребна му је свакодневна и целодневна нега. Његов отац Дејан је све спреман да учини за њега, па дане проводи у шуми обављајући тешке физичке послове како би им обезбедио егзистенцију.

„Једноставно није више хтела да га чува. Рекла је да ће да оде ако га не дамо у дом, одговорио сам: ‘Иди, али ја свог сина не дам!’”

Од расанка са бившом супругом, Дејан је у заједници са Жаклином која је имала троје деце из свог првог брака, Николину (12), Јована (9) и Уну (8), а заједно имају још Василија (5), Андреја (3) и Дарију (2). Веровали или не, крајем априла очекују и осму принову!

„У нашој кући не постоје ‘моја’ и ‘његова’ деца, сви смо једна компактна породица. Деца се не одвајају од Луке – праве му друштво, читају књиге, заједно певају... Он, нажалост, због кривих руку не може сам да се храни, а ни да чита. Морамо да смо око њега”, рекла је мајка Жаклина, жена вредна сваког поштовања јер не само да брине о свој деци, већ кад има нарудбина прави пецива, колаче, торте и храну за славе, а лети и помаже Дејану око сечења дрва.

Лука је, иначе, јако драг дечачић који је на све нас оставио посебан утисак. Упркос здравственим проблемима, ведро је духа и велики је шаљивција. Чак је инсистирао да и са њим обавимо интервју. Имао је жељу да његов глас не остане само у маленој соби у којој проводи све своје дане, већ да одјекне широм света!

„Они кад раде домаћи, легам овде сам. Па које ја да радим? Не могу ни 20 минута да седим, заболи ме кичма и врате ме у кревет. Дође ми учитељ једном недељно, па учим слова, бројеве, ту нешто цртамо. Волим математику, енглески, географију и историју – у ствари, волим све предмете. Долази и ујка да ме шиша. Заради паре и донесе нам чоколаде. Добар ујка, све нас слуша”, испричао је Лука, додавши симпатично да воли Београд, него да је далеко.

Николови немају своју кућу, па су мењали локације више пута – где успеју наћи смештај за њих толико. Лукино стање их је натерало да се доселе у Бели Брег близу Лесковца, где има школа за ученике са сметњама у развоју. Подстанарски живот, нажалост, никоме није лак, а камоли њима. Маштају да имају своју кућицу у селу где би имали двориште и помоћне објекте за животиње.

„Рекла је нама мама да ћете да дођете да нас испитујете шта оћемо да нам купите, па сам се спремио. Ја бих да живим у своју кућу и да имам двориште, да могу лепо да изађем да погледам шта има. И животиње да имамо, обожавам их. И нека удобна колица, ова стара ми више не одговарају, не могу да се наместим лепо. Волео бих више да се играм и да седим са децом. И још ако може Драгану Мирковић да ми доведете да упознам”, представио је Лука списак својих жеља.

Иако непомичан, сваком својом речју погађао нас је право у срца и изазивао од смеха, преко туге, до јаке жеље да му пружимо све што заслужије. У соби у којој он борави и кући у којој живе немају баш адекватне услове. Ту су и хладноћа, сломљени прозори, несташице воде, дуг за струју и бројни други проблеми са којима се боре.

„И волео бих телевизор да имам у соби пошто је стари покварен, да гледам цртане кад сам сам”, додао је.

Дневнице од шумарског посла, туђа нега, повремена додатна зарада и мизерна алиментација (8.000 динара) коју тек од пре неколико месеци примају нису довољни увек ни за основне потребе на месечном нивоу и бригу о детету са тешким инвалидитетом, а камоли решавање стамбеног питања. Чак им сваки дан кад отац не ради (нпр. кад је баш лоше време) представља огроман проблем за кућни буџет!

„Нисам веровао да постоји тако нешто ко ваша организација, али ето, постоји. То моја жена вас прати, ја право да ви кажем слабо улазим на телефон. Увече кад дођем мало се поиграм с децом и то је, чека работа. Читав ми је живот таки, одмалена сам у дрвима. Ако могнете, значила би та кућа итекако јер овако је много тешко. Сам то да решим не могу”, истакао је Дејан.

Фокус нашег текста био је на Луки, али фактички сваки члан дивне породице Николов заслужије причу о њему – од вредних и пожртвованих родитеља који су обоје хероји на свој начин, до јако лепо васпитане деце која им помажу у свему и имају разна интересовања. Сви су свакако сложни у жељи за кућом због свих њих, али превасходно Луке.

Хуманитарна организација Срби за Србе зато позива све добре људе да својим донацијама постану ЛУКИНИ ДРУГАРИ!

УПЛАТЕ:

1. СМС на 7763 (200 динара)

2. Рачун: 160-000000279491-71

Извукли младића из буктиње и сјасли цело насеље од ваљрене стихије

Херојски подвиг младеновачких ватрогасаца

Брзом и ђожрљивом реакцијом ђрипадника ваљројасно сјасилачке јединице из Младеновца избеинућа још већа ђрагеђија у Ковачевцу, Маковичка улица, (Марића крај) када је ђородичну кући захваљуио ђожар у јуђарњим часовима.

Припадници ватрогасне јединице стигли су на место пожара у рекордном року и успели да обуздају пламен који је претио да се прошири на околне објекте. У ватреној стихији тешко је повређен младић мушкарац Василије М. (21), који је пребачен у болницу. О овом случају одмах је обавештено надлежно тужилаштво. Полиција и дежурни тужилац обавили су увиђај како би се утврдио тачан узрок избијања пожара. Иначе, мештани кажу да је младић дошао у посету ујаку у Ковачевац и да стално живи у Земуну. Тренутно није познато да ли је до трагедије дошло због неисправних инсталација, ђудске грешке или неког другог узрока. Комшије и очевици имају само речи хвале за ватрогасне екипе, истичући да је њихова присебност спречила да се ватра у густо насељеном делу града отргне контроли. Посебно се истиче њихова храброст у акцији спасавања младићег мушкараца који је пронађен у објекту захваћеном ватреном стихијом и коме су лекари констатовали опекотине трећег степена на великом делу тела. Василије М. (21), младић који је тешко повређен у пожару који је избио у јутарњим сатима у Ковачевцу, на жалост, преминуо је у среду ујутро у болници у Београду упркос надљудским напорима лекара да му спасу живот нешто више од 24 сата након инцидента.

Овај трагични догађај потресао је становнике Младеновца. Материјална штета је велика, али су ђудски животи и безбедност читавог краја били приоритет ових храбрих ђуди који су још једном показали зашто је њихов позив од непроцењивог значаја за сваку средину.

Порука ватрогасаца спасилаца из Младеновца нашим суграђанима је да не остављају грејалице, шпорете на чврста горива и друга грејна тела без надзора. Не укључујте потрошаче велике снаге (ТА пећи и грејалице) на продужне каблове, проверите утичнице и ако вам често избијају осигурачи на инсталацијама у кући то је знак да нешто није у реду са електричним разводом у домаћинству. Све поправке препустите овлашћеним лицима.

Жељко Мутавцић

Потписан уговор о унапређењу енергетске ефикасности

Општина Младеновац направила је важан корак ка унапређењу енергетске ефикасности и квалитета здравствених услуга потписивањем уговора са Министарством заштите животне средине, којим су обезбеђена средства у износу од 14.000.000 динара за уградњу топлотних пумпи и замену система грејања у Специјалној болници за интерне болести.

Уговор су потписале министарка Сара Павков и председница општине Сузана Васић, а свечаном потписивању присуствовао и помоћник министра, др Хаџи Страхиња Стојковић.

Ова инвестиција представља значајан допринос унапређењу услова боравка пацијената и запослених у Специјалној болници за интерне болести, али и важан корак ка очувању животне средине кроз примену савремених и енергетски ефикасних решења.

Уградња топлотних пумпи допринеће смањењу потрошње енергије и емисије штетних гасова, што је у складу са националним циљевима одрживог развоја.

Представници општине изразили су захвалност Министарству заштите животне средине на континуираној подршци и препознавању значаја улагања у локалне пројекте који имају дугорочне бенефите за грађане.

Ова сарадња потврђује посвећеност заједничком циљу – стварању здравијег и квалитетнијег окружења за све. Реализацијом овог пројекта, Младеновац се сврстава међу локалне самоуправе које активно раде на модернизацији јавне инфраструктуре и примени еколошки одговорних решења, чиме се додатно подиже стандард живота у заједници.

Извор: Фејсбук страница оиђићине Младеновац

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ И ТУРИЗАМ МЛАДЕНОВАЦ

КОНЦЕРТ
СТЕФАН МИЛЕНКОВИЋ

21. МАРТ У 20Ч

Савешти возачима

Како да будете безбедни у саобраћају /2

Неписано правило је да растојање од возила које је испред Вас најмање једнако у метрима колика је брзина кретања м/в којим управљате у км/час (брзина кретања 40 км/час, растојање је 40 метара).

На залеђеним путевима растојање у метрима треба да је дупло веће од брзине кретања у км/час (брзина кретања је 40 км/час, растојање је 80 метара) због веће зауставног пута у случају кочења м/в. Никада немојте претицати без претходне провере у потпуно сигурност тог маневра. При претицању никада немојте нагло скретати у леву саобраћајну траку при почетку и у десну по завршетку претицања. У десном или унутрашњем ретровизору морате видети предњи крај возила кога сте претекли пре него што се вратите поново у десну саобраћајну траку.

На време смањите дуга светла како не би заслепљивали остале учеснике у саобраћају, јер иако Ваша дуга светла Вама не сметају, могу заслепити другог возача који може заћи у Вашу путању кретања.

Избегавајте споро кретање, посебно на путевима вишег ранга. У одређеним условима споро кретање умањује сигурност одвијања саобраћаја једнако као и брза вожња. Пратите поступке осталих учесника у саобраћају и трудити се да процените њихове намере, како би могли да на време правилно и безбедно реагујете. Када се приближавате раскрсници успорите вожњу како би сте могли да уочите знаке и друге сигнале, те да на основу њих одредите редослед кретања возила кроз раскрсницу, У саобраћају не постоји правило јачег. Не возите брзином већом него што дозвољава техничка исправност возила и

ваша способност. Чињеница да поседуете возачку дозволу не значи да сте оспособљени да правилно реагујете у свакој ситуацији која Вам се може десити у саобраћају.

Пракса је уопште па и у овим случајевима – најбољи учитељ. Са друге стране, чак ни најбоље искуство без теоријског знања не значи много јер је потребно и теоријско знање, односно стална допуна знања да би сте могли као возач у различитим ситуацијама да предвидите понашање других учесника у саобраћају, да предвидите разне могуће опасности, па да правовремено и правилно реагујете.

Немојте себе сматрати добрим возачем уколико се не понашате етички – што ће рећи: поштовање и неписаних правила о хуманим и културним односима, чак и према оним учесницима у саобраћају који у некој ситуацији погрешно поступају.

Порука возачима:

- Ја сам само машина, а ти са мном управљаш.

- Мене можеш употребљавати ради користи и забаве.

- Са мном можеш обављати најразличитије послове за кратко време.

- Ипак само за делић секунде могу постати убица.

- Ја могу угрозити живот детету пуном живота, можда и твоје,

- Могу претворити смех у сузе, могу размрскати, осакатити и затрти.

- Могу косити животе људи, то од тебе зависи.

- Ја не поштујем ни децу ни старце, али ни тебе пријатељу мој, мени је свеједно ко ми се нађе на путу, о томе ти води рачуна.

- Ја сам врло осетљив и реагујем на сваки твој покрет.

- Управљај са мном мирно, промишљено и чврсто, слушаћу те!

*Агенција за безбедност саобраћаја
Републике Србије*

Суплементи за старије од 40 година

Хормоналне промене, спорија производња колагена, природан губитак мишићне масе и дужи опоравак након напора постају део свакодневице. Иако је уравнотежена исхрана и даље најважнија основа здравља, одређени суплементи могу помоћи да се надокнаде евентуални нутритивни недостаци и подржи процес здравог старења. Препоручујем пацијентима старијим од 40 година ове додатке исхрани. **Витамин Д:** је нешто о чему не треба ни размишљати – једноставно га треба узимати. Готово сви имају низак ниво витамина Д, а он је важан за косу, кожу и расположење. Пружа аутоимуно заштиту, па чак и одређену заштиту од рака дојке. Овај витамин тело природно производи када је кожа изложена сунцу, а кључан је за здравље костију, правилну апсорпцију калцијума и рад имуног система. Пошто многи људи данас проводе много времена у затвореном простору и редовно користе заштиту од сунца, недостатак витамина Д после четрдесете је веома чест.

Магнезијум је многим важан јер често помаже код сна, а када добро спавате, кожа се обнавља и изгледа млађе. Магнезијум је минерал који учествује у великом броју процеса у организму – од опуштања нервног система и опоравка мишића до регулације шећера у крви. Како се кожа највише регенерише током сна, бољи квалитет сна може имати и видљив ефекат на њен изглед.

Кверцетин је биофлавоноид који се у високим концентрацијама налази у соку од поморанце и другим цитрусима. Када се узима као суплемент, пружа снажну противупалну заштиту, што је добро за кожу. После четрдесете у организму се чешће јавља такозвана хронична упала ниског интензитета, која може убрзати видљиве знаке старења. Кверцетин је познат по антиоксидативном деловању и подршци имунитету, а смањење упалних процеса може помоћи да кожа изгледа смиреније и здравије.

Омега-3 масне киселине постају још важније како старимо, јер желимо да те есенцијалне масти помогну у заштити коже, срца и организма у целини. Ове масне киселине најчешће се налазе у рибљем уљу и повезане су са здрављем срца, функцијом мозга и смањењем упала. Како ниво естрогена с годинама опада, кожа може постати сувља и тања, а омега-3 масне киселине помажу да се очува њена еластичност и ојача заштитна баријера.

Ресвератрол у комбинацији са спермидином – који помаже да се ресвератрол активира – пружа снажну антиоксидативну и противупалну заштиту за коју се показало да може имати одређене бенефите за дугочечност. Ресвератрол је биљни spoj који се природно налази у грођу и бобичастом воћу. Познат је по снажном антиоксидативном деловању и повезује се са процесима који подржавају здравље хелија и успоравају знакове старења.

Mr Ph Биљана Мушавцић

**Младеновац којег
више нема**

Савеџи: Пишу сџручњаџи ПССС Младеноваџ

Инвазивни штетни организми у биљној производњи

Bemisia tabaci - лептираста ваш дувана, је полифагна врста, штеточина пластеника и стакленика. У току године има велики број генерација чији се развојни стадијуму опреплићу. Преносилац је биљних вируса, а карактеристична по великој количини медне росе коју лучи по биљци, где се затим развијају чађавице које угрожавају лисну површину и уништавају тржишну вредност плодова. Већина инвазивних врста има изразито велики број генерација у току године. Неке од њих се нису још довољно прилагодиле па је тај број мањи него у земљама порекла. То говори о нестабилности њиховог опстанка на овим просторима. Проблематика сузбијања новијих инвазивних врста је сложена због начина живота ових организама, а самим тим и времена причињавања штета.

Drosophila suzukii - азијска воћна мушица напада сочне плодове малине, јагоде и других воћних врста пред само зрење, када су могућности избора инсектицида веома ограничене, због каренце. Са друге стране, неке од њих се развијају чак 2 и више година, као што је жилогриз, али скривени начин живота је кључни фактор њиховог опстанка. Одрасли инсекти жилогриза кратко живе у крошњи воћних врста, хранећи се лишћем, а њихове ларве се убушују у стабло где се хране у току 1-2 године. Штета је на крају тотална, а сузбијање ларве која се убушила у стабло, скоро немогуће.

Посебна група нових инвазивних штетних инсеката су мољци. Ноћни начин живота ових инсеката им је омогућио да непримећено преживе одређене стадијум одраслих јединки у коме се размножавају и полажу јаја. Након излегања и убушивања ларве у биљку, сузбијање је веома отежано.

Tuta absoluta - мољца парадајза, **Phthorimea poerculella** - кромпиров мољца и **Plutella maculipennis** - купусни мољца су распрострањени у одређеним областима Србије, а у појединим годинама причињавају велике штете на усевима. Узимајући у обзир околности везане за климатске промене (повећање просечне годишње температуре са честим сушним периодима током лета ијесени) присутност, прилагодљивост као и начин живота инвазивних врста инсеката, њихово сузбијање мора да представља скуп свеобухватних мера заштите. У савременој биљној производњи овакав приступ заштити биља представља интегралне мере заштите, које подразумевају најпре превентивне а након тога и директне агротехничке мере. Интегралне мере заштите од инвазивних штетних организама треба да се планирају у складу са упутствима прогностно-извештајне службе заштите биља (ПИС) Србије, која на основи праћења метеоролошких података и биолошког развоја штеточине и биљке домаћина, сачињава моделе заштите по гајеним биљним врстама и за сваки штетни организам понаособ.

Мр Елеонора Јовановић, савејдогаваџ ПССС Београ

Министарство пољопривреде
и ошћправа конћроле:

Подстицаја само онима који обрађују земљу

Подстицаја у биљној производњи за парцеле пријављене по основу фактичкој коришћења пољопривредној земљишћа (без власничкој листи или уговора о закупи) неће се аутоматски исплаћивати власницима земљишћа у случајевима када су исте парцеле истовремено пријављене и од стране власника земљишћа.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (Управа за аграрна плаћања) саопштило је да се основни подстицаја у биљној производњи за парцеле пријављене по основу фактичког коришћења пољопривредног земљишћа (без власничког листа или уговора о закупу) неће аутоматски исплаћивати власницима земљишћа у случајевима када су исте парцеле истовре-

мено пријављене и од стране власника земљишћа, све до окончања административних и теренских провера. „У циљу заштите буџетских средстава и спречавања евентуалних злоупотреба, овако пријављене парцеле биће предмет детаљне контроле кроз административне поступке и контролу на терену“ наводе из ресорног министарства.

Нулта толеранција на злоупотребе

Како појашњавају, исплата подстицаја за ове парцеле биће извршена тек након што се утврди да су испуњени сви прописани услови, односно када се утврди ко фактички користи предметно пољопривредно земљиште.

„Држава мора да обезбеди да сваки динар подстицаја стигне до оних који заиста раде на њивама. Зато позивамо све пољопривредне произвођаче да пријаве парцеле које заиста обрађују, а за које немају уговор о закупу или власнички лист“, рекао је министар пољопривреде Драган Гламочић. Додаје да

је циљ ове мере да се обезбеди подршка пољопривредницима који фактички користе пољопривредно земљиште. „Уз потпуну контролу и нулту толеранцију на злоупотребе“, наводи министар.

Стављање газдинства у пасиван статус Министарство наглашава да ће свака злоупотреба система подстицаја бити санкционисана у складу са важећим прописима. „У случају да се у поступку контроле утврди да је пољопривредно газдинство пријавило нетачне податке или земљиште које фактички не обрађује, Управа за аграрна плаћања ће донети решење о утврђивању пасивног статуса пољопривредног газдинства, чиме газдинство губи право на коришћење подстицаја“, прецизирају.

Поред тога, наводе, корисник подстицаја који је остварио право на основу нетачних података биће у обавези да врати неосновано исплаћена средства, са припадајућом каматом, у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

Србија добија њамејне градове:

Иновативна решења ће олакшати живот грађана

Пројекат ће подржати њеи њилои-локалних самоуправа у изради њланова за њамејне градове и дијигиталну трансформацију, а користи неће имаџи само ове заједнице.

Све више се говори о појму паметних градова у којима су бројни сегменти функционисања комуналних служби модернизовани, од саобраћаја и енергетике до начина на којима се руководи водом или отпадом. Примера ради, уз помоћ модерних технологија семафори се могу прилагодити густини саобраћаја, може се паметно управљати зеленим површинама или паркинг местима...

Нека од тих решења су представљена и у српским градовима кроз програм developPP, који спроводи ГИЗ, уз подршку НАЛЕД-а, у сарадњи са локалним самоуправама и приватним партнерима.

Крагујевац, Пирот, Велико Градиште, Рашка и Врњачка Бања су прве локалне самоуправе које кроз пројекат „Ка паметним, зеленим и одрживим градовима у Србији“ улазе у програм развоја паметних градова и добијају нову инфраструктуру која ће омогућити значајне уштеде, ефикасније управљање ресурсима и веће задовољство грађана. Средства од 2 милиона евра су издвојена за пет пројеката, а очекује се да ће се још 10 места у Србији прикључити паметним градовима.

Директор Одељења конкурентност и инвестиције у НАЛЕД-у, Душан Васиљевић, рекао је да су паметни градови у Србији тек на почетку развоја, али да је истраживање из 2024. показало да више од половине локалних самоуправа има или је имало пилот-пројекте са елементима паметних градова, док је 65 одсто њих планирало такве активности.

"Пројекти попут овог добар су начин да се пружи подршка локалним самоуправама и драго ми је што су Врњачка Бања, Крагујевац, Пирот, Велико Градиште, Рашка, заједно са дугогодишњим партнером НАЛЕД-ом, показали спремност за иновације како би били пример другима", истакао је. Према његовим речима, да би градови у Србији постали паметни, потребно је пажљиво планирање, јасна стратегија и улагање у инфраструктуру и технологију, што је препознала и Влада Србије у новом програму развоја електронске управе за период 2026-2030. У том програму се препоручује дефинисање улоге паметног града, доношење оквира за развој паметних градова, израда локалних акционих планова за развој паметних решења и спровођење пилот-пројеката попут овог који подржава ГИЗ.

Сабин Олтхог, директорка Гиз Србија, истакла је да развојна сарадња Немачке и Србије траје већ 25 година. Укупна вредност пројекта износи око два милиона евра. Половину средстава обезбеђују приватни партнери, међу којима су Интраком Телеком и Telegroup, док другу половину финансира немачка влада преко ГИЗ-а.

Пројекат обухвата пет пилот-локација и пет паметних решења, али и израду стратегија дигиталне трансформације, донацију софтверских лиценци и опреме, као и размену знања са чак 50 локалних самоуправа у Србији и још 10 на Западном Балкану.

(EUpavo zato)

У корак са временом

Шта ВИ може, а шта не може

Вештачка интелигенција у свакодневици (12)

Ко поставља питања? /2

Кад сам последњи пут поставио питање „ко поставља питања“, нисам ни слутио да ћу врло брзо схватити – питања нас, у ствари, граде. Не само одговори. Понекад и више од њих. У разговору са ChatGPT-ом човек лако упадне у замку да мисли како је довољно само „нешто упитати“ и добиће решење. Али није баш тако. Важно је како питамо. Још важније – зашто питамо.

Схватио сам да постоје две врсте питања. Она која тражимо да бисмо нешто сазнали, и она која постављамо да бисмо нешто потврдили. Прва нас воде напред. Друга нас често враћају у круг. Кад радимо новине, кад сређујемо архиву, кад тражимо праву реч за наслов – питање није техничка ствар. То је пола посла. Добро постављено питање скраћује пут. Лоше постављено – продужава га. И ту долазимо до нечега што ме је изненадило. ChatGPT не поставља питања уместо мене. Он ме учи да их поставим боље. Да их прецизирам. Да из магловите идеје извучем јасну мисао.

Понекад ухватим себе како кренем да напишем једно питање, па га преправим два, три пута. И тек онда добијем одговор који ми заиста треба. Тада схватим да сам, у ствари, већ пола одговора пронашао сам – док сам формулисао питање. Можда је ту суштина нашег односа. Није ствар у томе да машина зна све. Нити да човек све пита. Ствар је у сарадњи. У процесу у којем питање постаје мост између онога што знамо и онога што тек треба да откријемо. Али, постоји још један корак, који сам тек недавно почео да разумем. Питања нису само средство да добијемо одговор. Она су начин да проверимо себе. Сопствено знање, искуство, па и сумње. Кад поставим питање, ја, у ствари, откривам где сам несигуран. Где ми недостаје јасноћа. Где ми је потребна потврда или нови угао гледања. И то је, можда, највећа вредност овог разговора – што ме тера да будем искренији према сопственом размишљању. У новинарству је то од пресудне важности. Јер, ако не умемо да поставимо право питање, нећемо добити ни прави одговор. Ни од саговорника, ни од документа, ни од сопствене савести.

С временом сам почео да примећујем још нешто. Што више радим са ChatGPT-ом, моја питања постају краћа, али прецизнија. Мање речи, више смисла. Као да се бриси алат који свакодневно користим. И онда се дешава нешто занимљиво – разговор постаје бржи, али и дубљи. Нема више лутања. Има тражења. Свесног, усмереног, са јасним циљем.

Зато бих данас на оно старо питање одговорио овако: Питања поставља човек. Добра питања настају у дијалогу. А права питања – она која нас мењају – долазе онда када смо спремни да чујемо одговор.

И ту, негде између редова, почиње прави разговор.

Пријемили: Слободан Сџанковић Лицко и ChatGPT-5.2

За љубишеље паса

Обука паса (6)

Каква огрлица и поводац су добри за пса? Огрлица и поводаца има у свим пет шоповима. Њихов избор је данас заиста велики и они се, осим у материјалу од ког су направљени, разликују и по свом дизајну и цени. Међутим, вашем штенету неће бити потребна никаква специјална нити скупа огрлица јер ћете њу, како пас буде растао, морати да замените новом, оном која ће одговарати његовом тадашњем узрасту и величини врата. Важно је да огрлица не може лако да се откопча и да на себи има сигурну алку за коју ћете закачити поводац који, ако је квалитетан, не морате да мењате ни кад пас порасте. Добро је да поводац буде од коже или неког синтетичког чврстог и јаког материјала, а не препоручујемо оне металне и тешке који могу да оздеде пса. Млад пас ће морати да промени неколико огрлица док сасвим не стаса. Исто може да важи и за поводац, па и само један квалитетан може дуго да потраје. Избор огрлица је велики и за коју год да се одлучите водите рачуна да између врата пса и огрлице има довољно места да се завуче ваш палац. Касније, када пас одрасте и купите му трајну огрлицу, гледајте ипак да не буде кожна. Зашто? Кожа одраслог пса лучи масти које ће кожа огрлице неминовно упити и то ће се, временом, све више осећати. Додуше, можете је опрати неким благим „беби“ сапуном али то није право решење. Зато бих, ипак, препоручио за одраслог пса металну огрлицу и то од нерђајућег материјала. Наравно, кад је у кући огрлицу му можете слободно скинути са врата.

Душан Мариновић www.natura.rs

(Наставиће се)

Лидер однео богове са Селтерса:

ОФК Младеновац – Бежанија 1:3 (0:1)

Стадион Селтерс. Гледалаца : 100. Судија: Ђорђе Павловић. Стрелци: Јанковић у 88. за ОФК Младеновац, а Васић у 44, Машић у 80. и Драгојловић у 90+1 минуту за Бежанију. Жути картони: Марић, Марковић и Стојиљковић (ОФК Младеновац), Савић и Д. Машић (Бежанија).

ОФК МЛАДЕНОВАЦ: Марић, Живковић (од 80. Јаковљевић), Маринковић, Марковић (од 80. Кретић), Јаношевић, Стојиљковић, Костић, Микић (од 70. Миловановић), Јанковић, Милошевић (од 60. Соколовић), Стојановић.

БЕЖАНИЈА: Зелић, С. Савић, Поповић, Антонијевић, Јанковић, Срећковић, Бојић (од 85. Станковић), Васић (од 58. Л. Машић), Радуловић (од 63. Драгојловић), Д. Машић (од 45. Башевић), Јовановић (од 85. В. Савић).

Шта би било, кад би било... које се заснива на претпоставци, пролазило је играчима и стручном руководству лигаша са Селтерса након пораза од Бежаније. Младеновачани су у првом полувремену били конкретнији, офанзивнији и разлог због којег у осврту на ову утакмицу након последњег судијског звиждука посебно место узима претпоставка је нерезализован једанаестерац у 40. минуту сусрета којем је претходио непрописан старт над Маринковићем Лопту је ставио на крч Никола Костић један од најискуснијих у редовима домаћина, али његову намеру је прозreo голман Марко

На данашњи дан, 20. март:

43. п.н.е. - Рођен је Публије Овидије Назон, један од највећих римских песника (Епистоле, Лекови од љубави, Љубавно умеће).

1894. - У Торину је умро мађарски револуционар Лајош Кошут, вођа мађарског покрета за независност од Аустрије (1848-49).

1933. - Немачки нацисти су у Дахау отворили први концентрациони логор. Током Другог светског рата (1939-45), број логора у Немачкој и окупираним земљама достигао је 2.000, а у њима је убијено око 11 милиона људи

1945. - На подручју Лике и хрватског приморја југословенска војска почела је завршне операције за ослобађање Југославије у Другом светском рату.

1956. - Француска је признала независност Туниса, с Хабибом Бургибом као првим председником.

1995. - Припадници јапанске верске секте АУМ Шинри Кјо пустили су нервни гас у токијску подземну железницу, од чега је умрло 12 људи, а више од 5.500 повређено. Оснивач секте Шоко Асахара осуђен је 27. фебруара 2004. на смртну казну.

1995. - Армија БиХ покренула је током босанског рата, снажну офанзиву против српских снага на Мајевици и Влашићу, 40 дана пре истека четворомесечног примирја.

1996. - Британска влада је први пут јавно потврдила да болест „лудих крава“ може бити пренета на људе.

1997. - Београдски студенти прославили су победничком шетњом центром града испуњење њиховог последњег захтева - оставке ректора и студента проректора.

1999. - Након повлачења 1.380 верификатора ОЕБС-а, на Косову су у подручју Србице и Подујева појачани сукоби српских снага безбедности и припадника тзв. илегалне Ослободилачке војске Косова.

2003. - САД и Велика Британија започеле су војну операцију против Ирака, након што је ирачки председник Садам Хусеин одбио амерички ултиматум да напусти Ирак.

2010. - Поглавар Римокатоличке цркве папа Бенедикт XVI упутио је Ирској писмо извињења због дуготрајног злостављања деце почињеног под окриљем цркве.

2017. - Мађарска је отворила војну базу на јужној граници са Србијом која треба да спречи улазак миграната.

2017. - Милијардер и филантроп Дејвид Рокфелер, последњи из своје генерације у тој породици, преминуо је у Њујорку у 101. години.

2020. - Преминуо је тренер и кошаркашки функционер Борислав Станковић. Био је један од утемељивача југословенске кошарке, генерални секретар ФИБЕ и члан Међународног олимпијског комитета.

М. Г.

Зелић. Само минут пре одласка на одмор гости су дошли до вођства након одличног удараца који је упутио Николе Васић, што је Младеновачане још више психолошки уздрмало јер су били ближи реализацији, али лопта није отишла у жељеном правцу ни након одличних шутева Стојиљковића и Маринковића.

Други део сусрета протекао је у равноправној борби. Гости су успели да удвоструче предност у 80. минуту поготком Луке Машића. Играо се 88. минут кад је Маринковић одлично продро преко бочне позиције и упослио Стевана Јанковића који је погодио небрањени део мреже Бежаније. Била је то само искра наде која је већ у наредном минуту угашена кад је Лука Драгојловић поставио коначан резултат. Осетио се изостанак капитена Уроша Дамњановића, недостајала је пас игра која је прошлог викенда захваљујући њему красила тим са Селтерса.

Тренер ОФК Младеновца, Младен Бркић после утакмице и пораза за „Младеновац Уживо“ је рекао:

- Поносан сам на своју екипу. Одиграли смо борбено, а ако се свему дода и нерезализован једанаестерац код резултата 0:0 онда је то показатељ да смо били конкуретни. Поново смо на терену имали неколико играча из наших млађих селекција тако да је овај пораз и део њиховог фудбалског sazревања. Приступ игри као на утакмици са Бежанијом у наредном периоду резултираће успешима-оптимиста је Бркић.

У 17. колу ОФК Младеновац 21. марта гостује у Баћевцу и игра са екипом БСК 1926.

Драјан Николић Гула

СПОРТ

Фудбал: Прва београдска лига, прва Ц Јагњилци поражени од Рада, а Рајковчани од Дунавца

У 16. колу Прве београдске лиге Група „Ц“, јагњилска Шумадија 1962 и рајковачки Омладинац претрпели су поразе на Бањици, односно у Гроцкој, тако да им предстоји грчевита борба за опстанак. Јагњилци су повели на Бањаци голом Максимовског у 19. минути, али онда је домаћин бројчано јачи потврдио супериорност и постигао четири поготка. Болна фудбалска стварност по тим са Јасика је податак да су се у протоколу нашла само десеторица фудбалера. Сигурно са таквим приступом тешко је очекивати боље резултате у наредним колима.

Омладинац из Рајковца на крилима победе против Сопота дочекао је утакмицу у Гроцкој, али жеља да се оствари позитиван резултат распрчала се као стакло већ у 30. минути сусрета кад је Дунавац постигао трећи погодак. Покушали су Рајковчани да се резултатски врате у игру јер су головима Хајдуквељковића у 38. и Стевановића у 56 минути сусрет увели у неизвесност, али домаћин је успео до краја да сачува стечено и слави резултатом 3:2.

У 17. колу, 22. марта од 15,30 сати Шумадија 1962 дочекује Лисовић 1977, а Омладинац у Рајковцу Винчу.

Ойштинска фудбалска лига Космајац и Велика Крсна воде

Резлтати 12. кола Општинске лиге: Влашка - Рабровац 1946 0:2, Борац 1943 (Амерић) - Слога (Границе) 4:1, Напредак (Међулужје) - Иванча 2:1, ОФК Студент (Младеновац) - Космајац (Кораћица) 0:7 и Велика крсна - Марковац 8:1. Слободан је био Ковачевац 1956.

Космајац и Велика Крсна имају по 32 бода и водећи су на табели, првопласирани Космајац има бољу гол разлику. У 13. колу састају се Слога - Влашка, СУФ Рабровац 1946 - Марковац, ОФК Студент - Велика Крсна, Космајац - Напредак. Слободан је Борац 1943. Све утакмице биће одигране 22. марта. Према распореду који је објављен на званичном сајту ФСБ 16. марта требало је да играју Иванча и Ковачевац 1956, али није уписан резултат.

Драјан Николић Гула

Одбојка: Прва лига Србије ОК Младеновац савладао, још једном, водећу Рибницу

Изабраници амбициозног тренера Огњена Булића су у Краљеву савладали водећи тим на табели 3:2, истим резултатом као и пре четири месеца у хали СЦ „Љубомир Ивановић Геца“. По сетовима била је то резултатска клацкалица у којој се боље снашао тим из града под Космајем тако да је на семафору у завршницама сетова остало уписано 19:25, 25:23, 25:21, 17:25 и 13:25. Велика је вероватноћа да ће се Рибница наредне сезоне такмичити у најелитнијем рангу српске одбојке, али у историјским списима остаће забележено да је тим из Краљева два пута у актуелној сезони поражен од Младеновчана.

Младеновчани после ове победе у граду на Ибру остају у трци за једно од два места које воде у Суперлигу. Нико им не може одузети право на сан који би могао да дотакне јаву у директном дуелу са другопласираним Новим Парзаром. Та утакмица одиграће се у Младеновцу у оквиру 25. претпоследњег кола, уз подсећање да је Младеновац победио у првом делу првенства.

О успеху тима који је отишао на пут без икакве помоћи, нажалост не беше никог играчима да купи сендвич или

флашу сока, говори податак да су савладали један од најбољих одбојкашких клубова свих времена. Рибница је клуб са вишедецинијским учећем у нашем најелитнијем рангу, са освојеним Купом Југославије и Купом Балкана и са чак 11 учешћа у европским куповима.

Портал „Младеновац Уживо“ само може истаћи – људи запитajte се бар мало и да ли је срамотно да после оваквих резултата клуб има маћехински третман? Нажалост, незаинтересовани су и Младеновчани којих нема одавно на трибинама као и у свим спортовима. Време је да се тај однос промени!

Драјан Николић Гула

Рвање Куп Србије и првенство Европе

У Београду је у викенду за нама одржан куп Србије за јуниоре до петнаест година и међународни тирнир трофеј Београда за узраст до 15 година. Такмичари рвачког клуба „Љубомир Ивановић-Геца“ из Младеновца наступили са пет такмичара и освојили две медаље. Сребрну медаљу освојила је Магдалена Антонијевић, док је Немања Миливојевић освојио треће место. Пета места освојили су Вукашин Ђирковић и Вукашин Пржуљ, док је без пласмана остао Илија Матовић. Екипу је водио Милош Питулић а на турниру је наступило више од 150 такмичара из земаља из бивше Југославије и из 24 клуба из Србије.

* * *

У Зрењанину је од 9. до 15. марта одржано првенство Европе за млађе сениоре (до 23 године) на ком су били и тренери из Младеновца Слободан Сретеновић и Милош Питулић, као и судија Лазар Јовановић. У склопу првенства Европе одржан је и семинар за тренере који су приредили еминентни стручњаци из области исхране спортиста, области повреде и рехабилитације спортиста и о новим појединостима и изменама правила рвања.

Карате Велику успех „Момчилових“ каратиста

На Републичком школском Србије првенству у каратеу, два ученика ОШ „Момчило Живоиновић“ остварила су резултат вредан дивљења. Од 245 школа и 393 ученика, који су на такмичењу учествовали, Лука Живановић, ученик 7/6 одељења, освојио је две медаље, златну у борбама и бронзану у катама, а Катарина Ђирић, ученица 6/5 одељења, освојила је бронзану медаљу у борбама! И Урош Тимотијевић, ученик младеновачке "Гимназије" остварио је леп успех освајањем трећег места и бронзане медаље у борбама. Пре овога финала предтакмичења одржане су у Београду, Војводини и широј Србији где су најбољи стекли право за учешће на овом великом такмичењу. Републичко школско првенство отворио је Вељко Танасковић, председник Савеза за школски спорт Србије и рекао да карате спорт у Србији има дугу традицију о чему сведочи и велики број такмичара. Ово је до сада највећи успех каратиста Младеновачких школа и такмичари заслужују све честитке на изузетном успеху!

Школски спорти:

Гимназија Младеновац првак Београда на Градском првенству

Мушка одбојкашка селекција Гимназије освојила је прво место на Градском првенству Београда и обезбедила је учешће на Републичком првенству.

Ученик младеновачке Гимназије Павле Његовановић добио је награду за најкориснијег играча турнира (МВП) Чланови екипе су: Павле Јовановић 4/4, Лука Јовановић 4/6, Огњен Кнежевић 4/1, Павле Његовановић 4/1, Саша Илић 4/3, Урош Милетић 3/1, Михајло Андрејевић 3/6, Петар Његовановић 2/1, Новак Глишић 1/3 и Сава Чокић 1/6.
М. Г.